

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Кафедра внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з науково-педагогічної роботи
Ольга ХАРЧЕНКО

«20» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УРОЛОГІЯ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

для студентів

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
напрямок підготовки 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Лабораторна діагностика» «Дієтологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2023/2024</u>
Семестр	<u>7</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладачі: доц. Стаховський О.Е.

Пролонговано: на 202 /202 н.р. _____ (_____) «__» 202 р.
(підпис, ПІБ, дата)

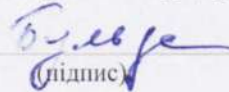
на 202 /202 н.р. _____ (_____) «__» 202 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник: Стаховський О.Е., доцент кафедри внутрішньої медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри внутрішньої медицини

(підпис)

Володимир БУЛЬДА

Протокол № 9 від «07» червня 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «20» червня 2023 року № 6

Голова науково-методичної комісії

Наталія СКРИПНИК

«20» червня 2023 року

1. Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Урологія з оцінкою результатів досліджень» є вивчення основних симптомів та синдромів захворювань сечовидільної системи людини, лабораторних та інструментальних методів досліджень, медичних маніпуляцій та принципів лікування. Закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін; формує володіння алгоритмом діагностично-лікувального процесу в клінічній практиці, наданням долікарняної лікувально-профілактичної та санітарно-профілактичної допомоги, першої термінової медичної допомоги при гострих захворюваннях і нещасних випадках та навичками організації роботи медичного працівника в системі закладів охорони здоров'я. Дисципліна закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та вмінь у вивченні наступних фахових предметів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1. Успішне опанування навчальних дисциплін із усіх медичних дисциплін як нормативних, зокрема Цитологія, гістологія та ембріологія людини, Аналітична хімія, Медична хімія, Анатомія людини, Латинська мова та термінологія, Медична та біологічна фізика, Фізіологія людини, Фармакологія та медична рецептура, Біологічна хімія, Маніпуляційна техніка в клінічній медицині, Патоморфологія та патофізіологія, Внутрішня медицина з оцінкою результатів досліджень, Клінічна лабораторна діагностика, Мікробіологія з мікробіологічною діагностикою, Вірусологія з вірусологічною діагностикою, Педіатрія з оцінкою результатів досліджень, Лабораторна діагностика паразитарних інвазій, Клінічна хімія, Імунологія з імунологічною діагностикою, Хірургія з оцінкою результатів досліджень тощо.*
- 2. Вміння самостійно застосовувати знання з базових дисциплін (цитологія, гістологія та ембріологія людини, аналітична хімія, медична хімія, анатомія людини, латинська мова та термінологія, медична та біологічна фізика, фізіологія людини, фармакологія та медична рецептура, біологічна хімія, маніпуляційна техніка в клінічній медицині, патоморфологія та патофізіологія, внутрішня медицина з оцінкою результатів досліджень, клінічна лабораторна діагностика, мікробіологія з мікробіологічною діагностикою, вірусологія з вірусологічною діагностикою, педіатрія з оцінкою результатів досліджень, лабораторна діагностика паразитарних інвазій, клінічна хімія, імунологія з імунологічною діагностикою, хірургія з оцінкою результатів досліджень) та ін. дисциплін для рішення конкретних науково-практичних задач; працювати з науковою та науково-методичною літературою.*
- 3. Володіння елементарними навичками системного аналізу.*

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Урологія з оцінкою результатів досліджень» є складовою підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за напрямом підготовки «Лабораторна діагностика» та «Дієтологія». Основне завдання дисципліни – засвоєння теоретичних знань та практичних умінь при спостереженні за хворими з патологією органів сечостатевої системи, встановленні діагнозу, плануванні схеми лікування, профілактиці захворювань, надання невідкладної допомоги із застосуванням правил професійної етики і деонтології,

а також формування активної позиції щодо здорового способу життя. Предмет «Урологія з оцінкою результатів досліджень» формує засади для подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін та вміння застосовувати клінічне мислення для проведення диференційної діагностики, призначення плану обстеження, інтерпретації результатів дослідження в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Засвоєння алгоритму діагностичного процесу в клінічній практиці загалом, та в умовах урологічного стаціонару зокрема;
- Навчитись інтерпретувати результати досліджень біологічних середовищ в процесі діагностики гострих та хронічних захворювань органів сечостатевої системи;
- Вивчення підходів до лікування гострих та хронічних захворювань органів сечостатевої системи;
- Ознайомлення зі стандартами профілактики гострих та хронічних захворювань органів сечостатевої системи та факторами ризику.

Навчальна дисципліна «Урологія з оцінкою результатів досліджень» формує засади для подальшого вивчення студентом дисциплін та вміння застосовувати клінічне мислення для подальшого навчання та у професійній діяльності.

Згідно вимогам Стандарту вищої освіти України (НРК – 7 рівень рівень), галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування») дисципліна забезпечує набуття студентами наступних *компетентностей*:

✓ *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при виконанні досліджень в лабораторіях різного профілю, інтерпретації їх результатів та управлінні роботою лабораторії або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки та наявність відповідних практичних навичок і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

✓ *загальні:*

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

✓ *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК07. Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.

ФК12. Готовність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 – комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/ або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1.	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнтів з хворобами сечовидільної системи.	Лекція, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.2.	Знати стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень хворих із хворобами сечовидільної системи.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.3.	Знати алгоритми діагностики хвороб сечовидільної системи; алгоритми виділення провідних симптомів або синдром попередніх та клінічних діагнозів, методи лабораторного та інструментального обстеження.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.4.	Знати про етичні та юридичні норми; алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу хвороб сечовидільної системи.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	10
1.5.	Знати алгоритми та стандартні схеми призначення харчування під час лікування хвороб сечовидільної системи.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
1.6.	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	6
Вміти				
2.1.	Вміти провести бесіду з пацієнтом з хворобою сечовидільної системи; на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики, провести фізикальне обстеження	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді, оцінювання виконання практичних робіт;	10

	пацієнта.			
2.2.	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо урологічного діагнозу хворого.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; Оцінювання презентації, оцінювання виконання практичних робіт	10
2.3.	Вміти визначати принципи та характер лікування хвороб сечовидільної системи.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт; оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	10
2.4.	Вміти виконувати медичні маніпуляції.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; Оцінювання презентації, оцінювання виконання практичних робіт	10
2.5.	Вміти оцінити стан здоров'я пацієнтів із хворобами сечовидільної системи. Вміти оцінити стан здоров'я населення та планувати профілактичні заходи.	Практичне заняття, самостійна робота	Проміжний контроль 1, 2; оцінювання виконання практичних робіт; оцінювання презентації / доповіді	10
Комунікація				
3.1	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову; іноземну мову у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	5
Автономність та відповідальність				
4.1.	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого синдромного діагнозу захворювання	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1
Програмні результати навчання (назва)													
ПРН 6. Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма / патологія).	+		+	+			+		+	+	+	+	
ПРН 10. Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики інфекційних хвороб (норма / патологія) .	+	+			+	+	+		+		+		+
ПРН25. Формулювати і висловлювати думки та своє ставлення до подій, ситуацій професійного характеру, уміти слухати та сприймати думки інших		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів (форми контролю):

- поточне оцінювання (поточний контроль):

1. Проміжний контроль 1 – РН 1.1–1.6, 2.2–2.5 – 20 балів / 10 балів
2. Проміжний контроль 2 – РН 1.1 1.6, 2.2 2.5 – 20 балів / 10 балів
3. Презентації / доповіді - РН 1.1 1.6, 2.1 - 2.5, 3.1, 4.1 – 10 балів / 5 балів
4. Усні відповіді / доповнення - РН 1.1 1.6, 2.3, 3.1 – 20 балів / 10 балів
5. Оцінювання виконання практичних завдань - РН 2.1–2.5 – 30 балів / 15 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх практичних занять.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2. Організація оцінювання:

Підсумковий контроль проводиться після завершення курсу лекцій та практичних занять. Оцінювання практичних завдань здійснюється по закінченні курсу лекцій. Оцінювання підготовлених презентацій / доповідей та їхнього захисту, усних відповідей / доповнень проводиться упродовж семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Лекції	практичні заняття	Консультації	Самостійна робота*
Змістовний модуль 1					
1.	Лекція 1. <i>Клінічна анатомія і фізіологія органів сечової і статеві системи. Симптоматологія урологічних захворювань. Методи дослідження урологічних хворих. Аномалії розвитку органів сечової та статеві системи.</i>	1			
2.	Практичне заняття 1. Методи обстеження урологічного хворого. Інтерпретація результатів лабораторних досліджень (крові, сечі, виділень та секретів) та інструментальних		2		
3.	Самостійна робота. Симптоми захворювань органів сечостатевої системи. План обстеження урологічного хворого				5
4.	Лекція 2. <i>Гострі та хронічні запальні захворювання сечостатевих органів.</i>	1			
5.	Практичне заняття 2. Гострі та хронічні запальні захворювання сечостатевих органів. Діагностика, інтерпретація результатів дослідження, лікування, профілактика.		2		
6.	Самостійна робота. Лабораторне дослідження сечі, аналіз та інтерпретація результатів загальноклінічного аналізу сечі, дослідження сечі за Нечипоренком, Зимницьким.				6
7.	Лекція 3. <i>Гострий пієлонефрит. Клініка. Етіологія. Патогенез. Діагностика.</i>	1			
8.	Практичне заняття 3. Гострий пієлонефрит. Клініка. Етіологія. Патогенез. Діагностика. Лікування. Профілактика. Гостро-гнійні захворювання нирки та навколониркової клітковини. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.		2		
9.	Самостійна робота. Гострі та хронічні запальні захворювання органів сечостатевої системи. Діагностика, інтерпретація результатів дослідження, лікування, профілактика.				6

10.	Лекція 4. <i>Хронічний пієлонефрит. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика.</i>	1			
11.	Практичне заняття 4. <i>Хронічний пієлонефрит. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.</i>		2		
12.	Самостійна робота. <i>Основні методи інструментальної діагностики. Сучасні ендоскопічні методи діагностики захворювань сечового міхура, сечівника та передміхурової залози</i>				5
Проміжний контроль 1					1
Змістовий модуль 2					
13.	Лекція 5. <i>Доброякісна гіперплазія передміхурової залози. Етіологія. Класифікація. Клініка. Діагностика.</i>	1			
14.	Практичне заняття 5. <i>Доброякісна гіперплазія передміхурової залози. Етіологія. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.</i>		2		
15.	Самостійна робота. <i>Ниркова колька. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.</i>				5
16.	Лекція 6. <i>Сечокам'яна хвороба. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика.</i>	1			
17.	Практичне заняття 6. <i>Сечокам'яна хвороба. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Попередження рецидивів. Метафілактика.</i>		2		
18.	Самостійна робота. <i>Цистит, простатит, уретрит. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.</i>				5
19.	Лекція 7. <i>Гідронефроз і нефроптоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика.</i>	1			
20.	Практичне заняття 7. <i>Гідронефроз і нефроптоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.</i>		2		
21.	Самостійна робота. <i>Нейрогенні розлади сечовипускання. Діагностика. Лікування.</i>				6
22.	Лекція 8. <i>Гостра та хронічна ниркова недостатність. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика.</i>	1			
23.	Практичне заняття 8. <i>Гостра та хронічна ниркова недостатність. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.</i>		2		
24.	Самостійна робота. <i>Діючі протоколи надання медичної допомоги хворим урологічного профілю</i>				6
25.	Лекція 9. <i>Пухлини нирок та сечового міхура. Класифікація. Клініка. Діагностика.</i>	1			
26.	Практичне заняття 9. <i>Пухлини нирок та сечового</i>		2		

	міхура. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.				
27.	Самостійна робота. Пухлини передміхурової залози: - аденома передміхурової залози: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики, консервативні методи лікування, хірургічні методи лікування, ускладнення, ТУР, термотерапія, гіпертермія. - рак передміхурової залози: етіологія, патогенез, гістологічні форми, клінічна класифікація, методи діагностики, консервативні методи лікування, хірургічні методи лікування, променева терапія, термотерапія.				6
28.	Лекція 10. Невідкладна допомога при урологічних захворюваннях	1			
29.	Самостійна робота. Ушкодження чоловічих статевих органів: ушкодження статевого члена, класифікація, невідкладна допомога, хірургічне лікування. Травми сечового міхура і зовнішніх статевих органів. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Ушкодження органів калитки: відкриті та закриті, вивих яєчка, перекрут сім'яного канатика, консервативне та хірургічне лікування, ускладнення та їх лікування.				6
30.	Практичне заняття 10. Травми нирок і сечоводів. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Гостра крововтрата в урологічних хворих, діагностика, механізми виникнення, допомога в різних етапах		2		
Проміжний контроль 2					1
Консультація				2	
Всього: 90 годин / 3 кредити		10	20	2	58

* За наявності змін до графіку навчального процесу див. додаток 1

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 10 год.

Практичні заняття – 20 год.

Консультація – 2 год.

Самостійна робота – 58 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Пасечніков С.П., Зайцев В.І. Урологія для сімейного лікаря (довідник лікаря) // К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2013.- 248 с.
2. Пасечніков С.П., Возіанов С.О., Лісовий В.М. та ін./ За ред. С.П.Пасечнікова. Урологія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації // Вид. 2-ге, випр. і доповн.- Вінниця: Нова книга, 2015.- 432 с.
3. Пасечніков С.П., Зайцев В.І. Сучасні проблеми урології у практиці сімейного лікаря: довідник лікаря // Київ: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2015.- 126 с.
4. Урологія / за ред. С.П.Пасечнікова.- Вінниця: Нова Книга, 2013.- 432 с.
5. Стусь В.П., Пасечніков С.П. Урологія (практичні навички для лікарів-інтернів) / Навчально-методичний посібник.- Дніпропетровськ: ТОВ «Акцент ПП», 2015.- 282 с.

Додаткова:

1. Бойко М.І., Пасечніков С.П., Стусь В.П. та інші. Клінічна андрологія // Довідник лікаря «Андролог».- К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2013.- 222 с
2. Handbook of Urology / edited by J. Kellogg Parsons, John V. Eifler., Han Misop (Eds.), Wiley-Blackwell, 2014. — 312 p.
3. Lecture notes. Urology / Amir Kaisary, Andrew Ballaro, Katharine Pigott. – Seventh edition, 2016. – 326 p.
4. Pasięchnikov S.P., Nikitin O.D., Lytvynenko R.A., Klimenko Y.M. et al. Urology. Study Guide for Practical Work for Medical Students // Vinnytsia, Nova Knyha.- 2012.- 172 p.

Інтернет-ресурси:

1. Український інформаційний портал урологів - <http://ukraine.uroweb.ru/>
2. Офіційний сайт Європейської Асоціації урологів - <http://urotoday.ru/article/id-265>
3. Офіційний сайт Асоціації молодих урологів - <http://amuro.su/>
4. Пошуковий ресурс наукової літератури «Scopus» - <https://www.scopus.com>
5. Пошуковий ресурс наукової літератури «Web of Science» - <http://ipscience.thomsonreuters.com/product/web-of-science/>
6. Пошуковий ресурс медичної літератури «Cochrane Collaboration» - <http://www.cochrane.org>
7. Пошуковий ресурс медичної літератури «PubMed» - <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/>
8. EAU Urological Guidelines <http://www.uroweb.org/guidelines/>.